

Nagy Balázs Péter

HÉROSZTRATOSZ MONOLÓGJA

Talán tényleg nem is léteznek istenek, csak egy: az emlékezet, amely befogad egyeseket, majd kivet másokat ingerülten változó elvek, divatok alapján. Mi marad belőlünk hát mégis a történtek után, ahogy elrobajlik néhány emberöltő? Mi van a szándékon túl? És mi a későbbi értelmezésen? Romokat építünk egyre fogyó lelkesedéssel, míg rá nem mutatunk kész művünkre: tessék! ezek voltunk mi, idegenekként egymás kezéből véve ki csákányt és követ, egységes egyet nem értésben verve izzó porrá templomaink mindig grandiózus homlokzatát, mert úgy hittük: ha már építeni nem visz rá a lélek, legalább rombolni születhettünk alkalmas korba.

Mi lehet a hamun túl, ha már gyémánttá szilárdítják az évek a mégoly megkomponált végterméket? Egyszer kiesik majd kezeim közül, amivel teremt és pusztít az ember. Mi lehet az Artemiszionon innen és azon túl, mert ha nem lehettem az első, ha nem lehetek a legjobb, legyenek a legszörnyűbb, egyedülként az idegenek között, hogy mint feledhetőre emlékezzenek, aki sárgán gyűlölök minden tákolt szent helyet, a legszebbeket kiváltképp.

Talán tényleg nem is léteznek istenek helyrehozni ballépéseinket. Lustaságunkat, tehetségtelenségünket eltakarni csak az emlékezet tudja. Mit magunk mögött hagyunk büszkén: egymásra karcolt nevünk.

És mi marad a hisztéria után? A dühödt vésés, izgatott áldozatok után, tenyeremet, mikor már por lepi, hamu és korom mindenkit összezavarva, vajon építeni vagy rombolni akartam egykoron, mikor már nincsen semmi a kongó alapon kívül: ekkora volt, pont ekkora lehet ötezer hektárnyi szűkös akarat és emlékezet, mikor idő előtt leköröz a történelem, akkor mi marad?

Látó, 2024/5.